

Wielerstad Helmond

De "Wielerstad" Helmond wordt voor het eerst genoemd in een oorkonde uit 1179. Twee eeuwen later werd gestart met de bouw van het huidige Kasteel van "Hèllemund". Door de aanleg van de Zuid-Willemsvaart werd de stad in de negentiende eeuw een centrum voor de textielindustrie. Maar ook de metaalindustrie had een zuigende werking op het aantal arbeidskrachten uit de omliggende dorpen. Op het einde van de vorige eeuw was Helmond één van de snelst groeiende steden van ons land. De gemeente en stad telt bijna 93.000 inwoners en ontving in de jaren vijftig het predikaat "Helmond Wielerstad." De lokale wielerclub Buitenlust heeft een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de wielersport in de industriestad.

De Helmondsche Wieler Club

De wielersport in de textielstad werd het eerst door goeude burgers beoefend. De eerste wielerpionier was Louis Fentener van Vlissingen, de jongste zoon van de fabrikantenfamilie. Hij woonde op de Markt en bezat in 1890 een grote collectie fietsen: verschillende racefietsen, een tandem en zelfs een quadruplet van het Engelse merk Roover. Dat de stad over hoogwaardige "velocipedisten" beschikte werd op 28 juni 1893 getoond tijdens een wegwedstrijd in Oisterwijk. *"Wij vernemen tot ons genoegen dat onze stadsgenoot op de op zondag gehouden wegwedstrijd de eerste prijs, zijnde eene prachtige massief verguld zilveren medaille heeft verdiend."* In 1896 meldde de "Zuid Willemsvaart" dat Louis zich een zeldzaam voorkomende "machine" had aangeschaft: de quadruplet waarop vier personen achter elkaar konden plaats nemen. Bij een wedstrijd in Waalwijk liep de eerste lokale wielrenner een longontsteking op, waarvoor hij kuurde in het Zwitserse Davos. Zijn successen hebben ook bijgedragen aan de oprichting van de eerste wielerclub in de stad de "Helmondsche Wieler Club". Bij de in 1895 gehouden clubwedstrijd werd de wielerpionier als winnaar gehuldigd. Op zondag 30 mei 1897 was het zover dat de vereniging zelf een grote internationale wedstrijd voor amateurs over 10 en

Wielrenner-schaatser Bernard Bezemer.

30 kilometer uit kon schrijven onder reglementen van de ANWB. In het landelijk dagblad De Telegraaf werd melding gemaakt van tegenslag. *"Verscheidene mededingers hadden het ongeluk van hun fiets te tuimelen waardoor eenigen min of meer ernstige kwetsuren opliepen."* Het werd desondanks een groot succes, want

door het grote aantal deelnemers moest er in twee series en op tijd gereden worden. Na de optocht op de Markt vond de start plaats op de provincialeweg (de huidige Wesselmanlaan) terwijl de finish tien kilometer verder op de Aarleseweg in Lieshout gelegen was. Onder het toezien van de directeur van de gasfabriek en tevens voorzitter van de organiserende vereniging Pajens, werden na afloop de medailles in het clublokaal uitgereikt.

Ook de wegwedstrijd van de andere lokale wielerclub de "Adelaar", met het clubhuis bij W. de Roij, trok op zondag 15 juli 1900 veel bekijks. Er stonden veel toeschouwers in de tropische hitte langs het parkoers om de veertien deelnemers aan te moedigen. De overwinning ging naar de plaatselijke wielersheld Bernard Schulte (1878-1956) die vooral bekend werd door de exploitatie van een uitneembare baan. Een jaar na zijn wielerdebuut nam Schulte in 1896 deel aan een wedstrijd in langzaam fietsen in Gulpen. Maar als het om snelheid ging was hij bijna niet te kloppen. In Gennep reed hij in 1900 samen met zijn stadsgenoot Bernard Bezemer een koppelwedstrijd met gangmaking. Levensgenieter Bezemer stopte met wielrennen toen in Tegelen zijn wollen wielerspak gestolen werd. De oprichter van een houtwarenfabriek en organisator van Helmondse profondes in de jaren vijftig had zich toen al toegelegd op het schaatsen. Met in 1903 een selectie voor het EK in Davos als resultaat. Een andere regelmatige medaillewinnaar Piet van Pareren kwam in 1901 om het leven door een noodlottig ongeval op de wielersbaan van Woensel. De hele regionale wielersportwereld was in rouw door het overlijden van de zandvormer.

De wielersbanen

Omdat er na 1905 het verbod kwam op het organiseren van wegwedstrijden werden er wielersbanen aangelegd. De eerste verplaatsbare wielersbaan werd in 1904 opgebouwd aan de Molenstraat. De voortrazende fietsen veroorzaakten niet alleen een enorme herrie op de planken van de spekkistenbaan, maar ook veel schade aan de baan. Bij wedstrijden liepen steeds enkele timmermannen achter de renners aan om noodzakelijke reparaties te verrichten. De moeder van de bekende plaatselijke wielrenner Toon van den Bogaerd, had recht

Louis Fentener van Vlissingen

tegenover de baan een café dat als renners-kwartier diende.

Bernard Schulte was een bekend coureur die rond 1906 een mobiele wielersbaan ontwikkelde met een lengte van 145 meter. Deze werd op de hoek van de Aarle-Rixtelseweg en de Julianalaan in elkaar gezet. Met de baan en zijn "rennerscircus" trok hij door heel Nederland. Bij het gezelschap hoorde een vaste groep renners en een drietal motorduivels dat met stoom-fietsen de baanrenners moest gangmaken. De eerste zandbaan werd er in 1908 aangelegd op het Rooseind. Het was de thuisbasis van de "Vrolijke Sportbroeders". De exploitatie van de baan werd een groot succes. Achter de molen van "mulder" Sevens aan de Mierloseweg bij de Goorloop tegenover houthandel Johan Raaijmakers werd in 1911 de vierde Helmondse baan met een lengte van 155 meter gebouwd. Het was de zogenaamde "Superbe" van Piet Roxs, die in diezelfde straat een fietsenhandel had waarin zijn vrouw de fietsenmaker was. Piet was timmermansknecht en bewees zijn vakbekwaamheid door het rijvlak van de baan met dwarslatten te bezetten. Dat hij de baan achter de molen van Sevens bouwde kwam omdat diens

De start van het Wielerfestijn in 1895

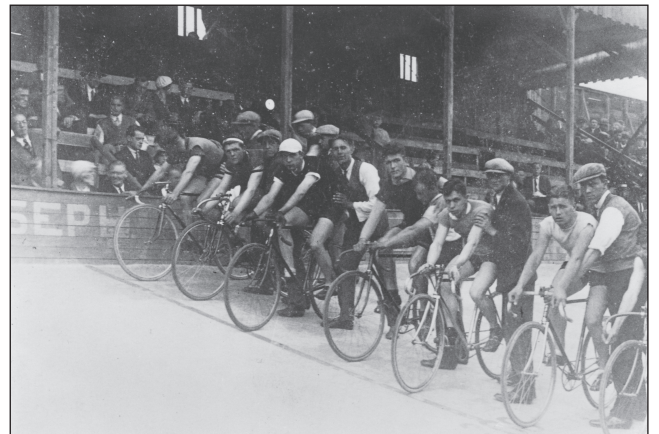
Toon van den Bogaerd

(1891-1966)

Toon werd als zoon van eenvoudige ouders geboren. Toen in 1904 de spekkistenbaan werd gebouwd tegenover het ouderlijk café van zijn moeder aan de Molenstraat verkocht hij daar bier en limonade om een tweedehands toerfiets een Jupiter te kunnen aanschaffen. Op vijftienjarige leeftijd debuteerde hij als wielrenner met een tweede plaats in eigen stad, waarvoor Toon een borstbeeld ontving. In 1908 meldde Toon zich aan bij de Vrolijke Sportbroeders. In de zestien jaar dat hij voor deze club reed zou hij 130 prijzen verzamelen. Omdat zijn ouders zijn wielersliefhebberij niet konden waarderen bracht hij onder zijn venster een ruitentikker aan waardoor zijn vrienden hem op zondagmorgen voor de koersen konden wekken. In 1911 won hij in Roermond waar hij als nieuweling de toppers van toen klopte. Omdat hij de vijftien gulden als eerste prijs had aangenomen werd Toon door de wielerbond als prof beschouwd. De geldelijke steun van zijn werkcollega's bij van Vlissingen, waar hij in zijn jeugd als katoendrukker werkte, was vervolgens meer dan welkom. Vooral op de wielersbanen maakte hij furore met als hoogtepunt de tweede plaats op het NK sprint in 1922. Op zijn verschijning was nooit iets aan te merken: in volledig zwarte uitrusting en zijn De Mol-fietsen glommen als een spiegel. In 1931 vierde hij zijn zilveren rennersjubileum. Zijn duizendste en laatste wedstrijd reed de pistier als oudste beroepsrenner van ons land in 1933 op de wielersbaan van Leeuwarden. De wielermanager werd vanaf 1936 een succesvol zakenman door zijn Toboga-onderneming verder uit te bouwen.

zoons talentvolle wielrenners waren. In 1915 werd de baan afgebroken. Het duurde elf jaar voordat de stad weer een nieuwe wielersbaan kreeg. Aan de Mierloseweg werd opnieuw een houten baan gebouwd op een terrein bij Houthandel Raaijmakers. Op deze "superbaan" hebben alle toppers van ons land en ook veel buitenlandse baanvedetten gefietst. Bij de wedstrijden op de 200 meter lange baan waren vaak drieduizend toeschouwers aanwezig. Helaas lag de onderbouw

De baan van Hannes de Greef

op een zachte beemdgrond waardoor de houten fundering snel ging rotten. Hoewel de latere exploitant Hannes de Greef nog probeerde het rijvlak met cement te bestrijken zou de baan in de crisisjaren verdwijnen. Een aantal werklozen werd daarna ingezet om een nieuwe baan aan te leggen. Ter hoogte van het tegenwoordige sportpark De Braak kwam er een 250 meter lange zandbaan met verhoogde bochten. Na de heropening van de wielersport Buitenlust waren het Jan de Kimpe en Jan van Mierlo die onder het toezicht van duizenden enthousiaste wielersporters de koppelwedstrijd wonnen. *"In de zomer waren er op de baan koppelwedstrijden voor de clubleden. Er waren heel kleine prijsjes te verdienen, want het bestuur ging rond met steunbonnen ter waarde van vijf cent. Aanvullende prijzen kregen ze van de textielwinkel de Werkmansvriend. Zes keer per jaar werden op de baan echte wedstrijden verreden. De winnende amateurs kregen twaalf gulden."* Door de armoede tijdens de oorlogsjaren verdween de aandacht voor de wielersport. De banen werden gesloopt voor brandhout.

Op het Hatéma-terrein werd na de Bevrijding een sintelbaan aangelegd rond het veld van de in 1945 opgerichte voetbalvereniging Geel-Bruin. Twee jaar later verdween ook deze wielersportbaan.

De Vrolijke Sportbroeders

In het begin van de vorige eeuw leefde de wielersport volop in de stad. Slechts één club had zich in de herfst van 1907 aangesloten bij de officiële organisatie de NWB (de voorloper van de huidige KNWU): de "Vrolijke Sportbroeders". Er waren twee wielersportclubs: de "Grande Vitesse", die opgericht was in het café van Mina Spierings op de hoek van de Veestraat en de "Vrolijke Sportbroeders" met hun clublokaal zaal Odeon aan de Steenweg. Wrijvingen binnen die eerste vereniging zorgden voor de oprichting van de nieuwe wielersportclub. De andere lokale verenigingen in die tijd waren Rennersclub Helmond, NOAD, Prinses Juliana, Helmondia en

Gereed voor de start

Sportief Helmond.

De grondleggers van de VSB waren de eerste plaatselijke prof Bernard Schulte, de molenaar Anton Sevens en bureau-chef Jos Bubbers. Toen de fietsen ook voor de gewone man betaalbaar werden, kwam er na de Eerste Wereldoorlog een flinke uitbreiding van het aantal leden. De baansport werd steeds populairder.

Voor hun trainingsritten waren de fietsende leden echter aangewezen op de lommerrijke dreven van de Warande. Marinus Tieleman (1892) was negentien toen er in de buurt van de Zuiderstraat een wielersportclub werd opgericht met louter nieuwelingen. Toen Marinus in 1913 een NWB-wielersportlicentie aanvraagde via de VSB had hij al diverse overwinningen op de zandbaan behaald en werd hij gesteund door zijn collega's bij Nedschroef. Na de Eerste Wereldoorlog vormde hij met Toon van den Bogaerd als prof een populair koppel. Er werden in de stad zelfs sigaren verkocht onder de naam "Marinos en Antonos." In 1921 kwam er na drie jaar werken en fietsen als prof een einde aan zijn wielersportbaan.

"Nederlands grootste wielrenner komt" stond op het affiche van de Groningse wielersportbaan waar de bijna twee meter lange Leo van der Linden (1891-1948) aan de start kwam. De Helmonder kreeg als strijdnaam "De Lange Bakker" omdat hij in de periode van 1909 tot 1914 als bakkersknecht succesvol was op de fiets. Hij was met brouwer Thoonen als sponsor één van de eersten met wielersponsoring. Na zijn wielersportbaan werd Leo politieagent en zou door zijn rijzige gestalte een schrikbeeld worden voor de jeugd die op het slechte pad dreigde te raken.

Na de deelname aan een vaardigheidsrit in Helmond kwam Toon Joosten in 1929 in Tongelre aan de start van zijn eerste officiële wedstrijd als nieuweling. *"Ik reed eerst op een gewone fiets met een krom stuur. Later kreeg ik een renfiets die dertig gulden kostte"*. De derde plaats in 1931 in de Tour van Noord-Brabant over 245 kilometer was zijn voornaamste wapenfeit. Maar hij had ook wel eens pech. *"Op de zandbaan in Geldrop vloog ik uit de bocht om met fiets en al pardoes in de kippenren terecht te komen. In Soerendonk vloog ik ook eens met volle snelheid uit de baan en kwam in de bonen terecht. Nagenoeg alle boomstaken gingen tegen de vlakte."* Na de oprichting van Buitenlust in 1934 bleef de vereniging nog enkele jaren bestaan maar kreeg het geen jonge aanwas meer. De geel-blauwe clubkleuren verdwenen uit het wielersportpeloton.

De Helmond Bekerrit

Eén van de weinige klassiekers waarvoor men in de jaren twintig toestemming kreeg om de openbare weg te gebruiken. De route voerde de deelnemers vanuit Helmond via Mierlo, Geldrop en Heeze naar Someren om vervolgens langs de Zuid-Willemsvaart in Helmond bij de bad- en zweminrichting te finishen. De eerste editie in 1919 werd een prooi voor de Rotterdammer Jorinus van de Wiel die ook als favoriet van start was gegaan. Een jaar later won Graad Vlemmix de wegwedstrijd bij de profs. Niet minder dan 105 deelnemers hadden zich in 1921 voor de derde editie ingeschreven. De verslaggever van het landelijke dagblad de Telegraaf mocht in de auto van de plaatselijke autohandelaar Sprengers de wedstrijd volgen. Overal langs de weg had zich een dichte haag toeschouwers opgesteld. Bij een valpartij kwam één van de deelnemers onder een juryauto terecht. De auto

De 24-uursrit van Buitenlust

moest door omstanders worden opgetild om de renner uit zijn benarde positie te bevrijden. Winnaar van de Wiel werd met negen minuten voorsprong door duizenden enthousiaste toeschouwers bij de finish toegejuicht. Op 9 september 1922 vond de vierde uitgave plaats. Er stonden zeventig deelnemers (beroepsrenners, amateurs, nieuwelingen en touristen) voor de honderd kilometer lange wedstrijd aan de start die elk één gulden inschrijfgeld hadden betaald.

De organisatie had in de lokale krant al aangegeven dat veiligheid voorop stond. *"Het Algemeen Sportcomité Helmond hoopt dat, gezien den overvloedigen toeloop van belangstellenden en vooral die van heeren motorrijders om den rit te volgen dat dezen zich thans zullen onthouden van hinderlijk volgen. Het is niet aangenaam voor de deelnemers om in het stof te moeten rijden van hen die niets met den rit uit te staan hebben."* Deze editie werd een slijtageslag omdat het wegdek door de regenval zeer slecht geworden was. Favoriet van de Wiel moest door pech de strijd staken. Daardoor miste hij ook de hoofdprijs: een wisselbeker voor de profs ter waarde van vijfhonderd gulden. Die ging naar de plaatselijke prof Jan van Melis die met banddikte verschil won. In het voorjaar van 1923 werd aangekondigd dat de wedstrijd dat jaar in juni verreden zou worden. Maar door het optreden van de marechaussee op andere plaatsen werd besloten de Helmond Bekerrit alsnog een jaar uit te stellen. Ordediensten hadden eerder bij een andere wedstrijd de weg met een kabel versperd waardoor deelnemers verplicht drie kwartier stil stonden. Dat betekende het einde voor één van de grootste sportevenementen in Brabant. De hoop op het definitief winnen van de wisselbeker voor de oud-winnaars was hiermee in rook opgegaan. De Helmond Beker bleef echter

Hans Bockom

(1907-1981)

Meer dan tien jaar lang zou de in het Duitse Düsseldorf geboren wielrenner vooral te zien zijn op de wielervanen van ons land.

In de jaren twintig heeft de tweevoudige wegwkampioen van ons land nog enige tijd aan de Steenweg in Helmond gewoond. In 1926 kwam de Limburgse kampioen van twee jaar daarvoor voor het eerst in onze regio in actie op de wielervan van de "Snelvogels" in Maarheeze.

Tijdens zijn verblijf in Helmond werd hij vaak met zijn koppelgenoot Ernest Müller gecontracteerd om, als temporijder, het publiek enthousiast te krijgen. Maar ook zijn prestaties op de weg spraken boekdelen. In 1927 werd hij na diverse aanvalspogingen bij het NK op de weg op de Veluwe nog nipt geklopt voor de titel. Op de loodzware Nürburgring in Duitsland werd Hans de achtste amateur in de uitslag als enige gefinishte landgenoot. Een jaar later was het wel raak tijdens het NK toen hij als eerstejaars prof in Arnhem in de tropische hitte solo zegevierend over de meet kwam. Ook in 1929 was hij in Heerlen de beste beroepsrenner in de strijd om de nationale titel op een Gestarijwiel. Als lid van de Eindhovense wielclub "Het Zuiden" maakte Hans later dat jaar deel uit van de selectie die nationaal clubkampioen werd. In de Ronde van Vlaanderen van 1932 droeg hij het shirt van "De Mol" rijwielen maar moest door bandenpech de strijd staken. Na zijn wielercarrière emigreerde hij naar het Amerikaanse Riverhead waar hij ook succes had in de rijwielbranche.

bestaan. In de zomer van 1925 werd op de Eindhovense wielervan Het Zuiden speciaal voor de Helmondse supporters voor het laatst gestreden om deze beker. Jorinus van de Wiel won het kostbare sieraad voor de derde keer en mocht de beker houden. In 1933 hadden de Vroolijke Sportbroeders al acht jaar geen wielervedstrijd meer georganiseerd. Bestuurslid Jac Verberne reageerde in de lokale krant op een ingezonden stuk met de kritiek dat de club zich vooral bezig zou houden met het organiseren van feesten. *"We hebben echter verschillende keren geprobeerd de wedstrijd in ere te herstellen maar de vergunningen door het Rijk en de provincie werden niet verleend."*

Het wedstrijdverbod

In de jaren dertig gaf de toenmalige regering slechts tien vergunningen af voor wegwedstrijden in ons land. Daarom fietste men regelmatig bij onze zuiderburen.

De latere voorzitter van Buitenlust Jan van Mierlo was één van hen: *"Eerst op zondagmorgen naar de Paterskerk en dan meteen door op de fiets naar België. Met een paar kwartjes op zak. We hadden er vaak al honderd kilometer opzitten als we aan de koers begonnen. Als we prijs reden moesten we 's avonds in het donker weer naar huis fietsen. De premies en*

Clubkampioen van Buitenlust
Jan van Mierlo

prijzen waren er goed. Soms konden we zelfs een weekgeld aan prijzen en premies meenemen."

In eigen land waren de zogenaamde trainingsritten eigenlijk verkapte wedstrijden. Het kwam regelmatig voor dat een agent dwars over de weg

stond om een stopteken te geven. Omdat men niet met blote benen mocht fietsen droeg men vaak een lange onderbroek. Ondanks de tegenwerking van de overheid steeg het aantal deelnemende renners aan de trainingsritten. Bekende wegrenners uit die tijd waren Wim Cornelissen, Jan Gruijters, Jan van de Biggelaar en Lambert Vereijken. Het was in de crisisjaren niet gemakkelijk om een racefiets aan te schaffen. Met ijscoventen, pakjes wegbrengen en extra overwerk moest toen het geld bijeen worden geschaapt.

Het wedstrijdverbod zou in 1937 indirect aanleiding zijn voor het inkrimpen van het bestuur bij Buitenlust. *"Het bestuur en alle leden zijn gedagvaard om voor den Kantonrechter te verschijnen wegens het houden en het deelnemen aan een wegwedstrijd."* Bij onze zuiderburen waren er minder strenge regels. In 1932 namen Piet Jansen en Jan van Melis voor de eerste keer deel aan de Ronde van Vlaanderen. De concurrentie was hevig. *"Als je iets kon presteren reden de volgauto's je gewoonweg in de sloot of ze blokkeerden een spoorwegovergang. Als je gelost was kon je meteen naar huis."* Jan van Melis (1897-1946) stond bij de wielersupporters bekend als een beresterke wegrenner die van de nieuwelingen direct naar de profs was overgestapt. Zijn beste prestaties leverde de fietsenmaker uit de Zuiderstraat in 1920 toen hij de tijdrit van de NWB over tachtig kilometer met twee minuten voorsprong won. Vlaamse wielerspecialisten schreven na de Ronde van Vlaanderen vol lof over die "Ollaander" uit de ploeg van De Leeuw-fietsen die goed gebouwd was en gedroomd op de fiets zat. De ouders van Piet Jansen woonden jarenlang in het clubhuis van de Vrolijke Sportbroeders. Toen Piet in 1919 vol blauwe plekken thuis kwam van het voetbalveld vond zijn vader wielrennen een geschiktere sport. Twee weken later was hij de beste nieuweling in de Helmond Bekerrit en moest direct overstappen naar de amateurs. In 1921 vroeg hij zijn eerste licentie als beroepsrenner aan nadat hij derde werd bij het NK op de weg. In 1929 was de crisis in aantocht en zijn avontuurlijke bestaan als prof voorbij.

De eerste foto uit 1934 bij de oprichting van wielclub Buitenlust

Met de bouw van de houten wielersportbanen stapte Willem Wilde (1900-1961) in 1920 als nieuweling ook op de racefiets. Tien jaar lang was de sprinter op de banen in ons land actief. Als amateur behoorde hij in 1924 tot de laatste afvallers voor de nationale selectie voor de Olympische Spelen.

De eerste jaren van RTC Buitenlust

In het begin van de jaren dertig had Huub Tilburgs een zandbaan aangelegd die de naam Buitenlust kreeg achter het gelijknamige café van Dorus van Stiphout aan de Bakelsedijk. Op 13 juni 1934 werd voor het eerst melding gemaakt van de oprichting van een nieuwe wielersportclub. *"Er is in Helmond een nieuwe club in oprichting namelijk Buitenlust. De bedoeling is om zooveel mogelijk ten bate van de sport en de jonge renners te doen: een werkelijke sportclub dus. Elke week zullen twee trainingsavonden gehouden op woensdag en zaterdagavonden op de zandbaan van Buitenlust of op den weg."* De zandbaan was dat voorjaar door Toon van den Bogaerd (een jaar eerder gestopt met wielrennen) als huurder overgenomen. De hobbellige arena werd waterpas gelegd, de scherpe sintels werden weggewerkt, de bochten vernieuwd en van de weggestoken plaggen werd een staantribune gebouwd. Het doel van de nieuwe club was om zoveel mogelijk te doen voor de jonge renners. Er werden op de zandbaan in het zomerseizoen wekelijks wedstrijden (met een heuse Zesdaagse) verreden

Zandbaanspecialist Harry van Doorne

die honderden toeschouwers trokken. Tijdens de eerste officiële vergadering werd Toon van den Bogaerd tot eerste voorzitter gekozen. De zandbaan bracht een nieuwe generatie renners die overal gevreesde tegenstanders werden. Harry van Doorne, Chrisje Peters, Gerrit Swinkels, Jan Timmermans, Co Sanderse en Toon Gruijters waren in de verre omtrek bekend. Franske Tilburgs (1915-1988) was de zoon van Huub die de zandbaan had aangelegd. In de jaren dertig verscheen zijn naam met grote regelmaat in de regionale kranten. Met tien overwinningen in 1936 en 1937 behoorde "Pietje Vlam" (zijn bijnaam) in die jaren tot de regionale top. De prijzen waren bescheiden: een fles masseerolie, een premie van één gulden, een rijbroek en een overhemd. Tijdens de oorlog werden de verenigingen door de Duitsers verboden of men moest lid worden van de Kultuurkamer. Na de oorlog bestond de club alleen nog maar in naam. De vriendschapsbanden waren echter behouden gebleven en in 1947 namen Jan van Mierlo, Jan van Bree en Jan de Kimpe het initiatief om met trainingsritten te starten. Met koersen tweemaal heen en terug naar Aarle-Rixtel op gewone fietsen. Fietsen die de oorlog overleefd hadden en waarop zelfs de vroegere bestuursleden meefietsten. De start en finish lagen bij houthandel Clerkx. De oude garde wilde jonge talenten door de trainingsritten motiveren. De sintelbaanraces op het Kolping-terrein waren de eerste organisaties. Ruim tweeduizend kijkers genoten van een felle strijd. *"Vinnige spanningsvolle en dus tot en met aantrekkelijke strijd gestreden, met een verbeterheid als ware er titels te veroveren. Publieke belangstelling die, gelet op de omstandigheden, een verrassing was van het aangename soort en last but not least, een medeleven langs de baan alsof het welzijn van heel Helmond op het spel stond. Zie daar de kenmerken van een wielervedstrijd, voor het eerst na een tiental jaren op een Helmondse baan verreden"*. Het accent kwam echter steeds meer op de weg te liggen met de organisatie van de lokale wielerrondes op het einde van de jaren veertig

De Oranjeronde

In de zomermaanden van 1947 hield Buitenlust haar eerste trainingsritten langs de Zuid-Willemsvaart. Enkele leden van het Oranje Comité kregen hierdoor het idee om een wielerronde te organiseren. Na de Bevrijding werden er in vrijwel iedere buurt feesten georganiseerd op straat. Op Koninginnedag (toen op 30 augustus) was de eerste "Tour

Piet van der Linden

(1930-2012)

Piet werd onder de rook van de melkfabriek geboren in de Hemelrijksestraat en meldde zich in 1947 aan bij wielersclub Buitenlust. De zeventienjarige Piet won al snel zijn wedstrijden. Bij zijn debuut als amateur in 1949 was hij bij de concurrentie al bevreesd om zijn vlammende eindsprint. Na twee succesvolle jaren maakte Piet de overstap naar de Limburgse wielersfederatie. In 1951 was hij daar de meest regelmatige renner en tevens bondskampioen. Een succesvolle terugkeer naar de KNWU volgde. Dat hij ook de grote koersen aankon bewees hij met zijn tweede plaats in de klassieker Amsterdam-Arnhem-Amsterdam over maar liefst 260 kilometer. Als er toen méér wedstrijden voor profs waren geweest had hij zeker de overstap hebben gemaakt. *"We konden met onze startvergoedingen als amateur aardig uit de voeten. Het deed zeker niet voor een goed weekgeld onder. Het geld dat ik aan premies bij elkaar wist te fietsen, kon met een gewoon baantje niet worden verdiend."* Piet was inmiddels een idool geworden in de stad. Dit werd later versterkt door zijn broer Hein, toen zij er samen in slaagden om in 1954 in Den Dungen zelfs één en twee te worden. Op het einde van dat wegseizoen besloot Piet (na vijftig overwinningen) met koersen te stoppen. Op 24-jarige leeftijd emigreerde hij naar Australië, maar zou later weer naar Helmond terugkeren. Toen de tweeling Peter en René ging wielrennen bij de NWB stapte vader weer op de racefiets. Piet behaalde toen één van zijn grootste successen: zilver bij het wereldkampioenschap voor veteranen.

d' Helmonde", in de volksmond de Oranjeronde, een feit. Men had van de gemeentelijke instanties de beschikking gekregen over het één kilometer lange parkoers over de Markt, Kerkstraat en Zuid-Koninginnewal. Aan de Oranjeronde kon iedereen deelnemen. Zowel licentiehouders op racefietsen als trimmers en toeristen op gewone fietsen. Ruim honderdvijftig deelnemers hadden zich gemeld bij de inschrijftafel. Jan van Mierlo was één van de dienstdoende juryleden tijdens

Start van de jaarlijkse Oranjeronde

Wielerveteraan Toon Joosten

die eerste editie:
"De renners die achteraan waren gestart waren bij de tweede doorkomst al gedubbeld. Omdat we gewoon op straat stonden noteerden we enkel de achterblijvers. We zouden de winnaar pas kennen toen er in de finale een renner tussen de achterblijvers zat die we nog niet eerder hadden genoteerd."

Er kwamen protesten

bij de vleet, maar ook het 20.000 koppige publiek was de overwinning van Tiny Cuyten niet ontgaan. Als proloog werd een wedstrijd voor senioren verreden. *"Mannen, met of bijna met pensioen, niet langer denkend aan hun huisbouden, stelden ronden lang hun kostbaar leven in de waagschaal op de Helmondse kasseien, maar tot hun eer moet worden gezegd, dat zij de haarspeldbochten namen met onnavolgbare zwier. Ook het gerucht, als zou een niet nader te bepalen coureur de wedstrijd hebben moeten staken, daar zijn snor verward zat in zijn wiel, moet volkomen als uit de lucht gegrepen worden beschouwd. Idem het verhaal, als zou de alleroudste deelnemer de koers eerst omstreeks middernacht geëindigd hebben. Integendeel het tempo was behoorlijk straf."* Het Centraal Oranjecomité overhandigde het bestuur een donatie van vijftig gulden en daarmee was de bodemloze clubkas weer gevuld. Een jaar later volgde een tweede editie. Ook nu weer een massale belangstelling op de Markt. Toon Joosten, de Buitenlustrenner met de meeste dienstjaren op de racefiets, herinnerde zich nog een opmerkelijk voorval tijdens de ronde van '49: *"In de bocht bij de vismarkt was het spekglad. Ik ging onderuit en moest een andere fiets pakken van mijn stiefbroer Tiny. Er was van tevoren afgeroepen dat een renner die een ronde achter was af moest stappen. Hoe konden ze dat nou doen? Als een renner het peloton dubbelde zou iedereen dan uit koers moeten? Nee... ik reed door. Op een gegeven moment komt daar een agent de weg opgelopen die mij van de fiets wilde trekken. En het volk lachen, dat begrijp je wel. De koers heb ik toch uitgereden maar ik kreeg geen prijs. Wel een hoop commentaar."* Op het einde van de jaren vijftig zou de voorlopig laatste uitgave verreden worden. Maar in 1961 vond het Centraal Oranjecomité echter dat de regionale wielerronde weer op de kalender thuis hoorde. Op een nieuw parkoers met de Bakelsedijk, Willem Prinzenstraat en Hurksestraat werden de deelnemers door 12.000 toeschouwers aangemoedigd. Er kwam hierna geen vervolg en daarmee verdween een koers vol legenden van het toneel.

Een nieuwe generatie

Op het einde van de jaren veertig meldden renners als Willy van de Laar, Toon Endevoets, Wim van Keppelen en Harrie van Eemeren zich aan bij het heropgestarte Buitenlust. Maar veruit de meeste belangstelling ging uit naar de broers Piet en Hein van der Linden. Deze regionale toppers kwamen vooral in de lucratieve koersen rond de kerk aan de start. Bij meerdere wielerrondes stonden ze beiden op het erepodium. Toen Hein in 1951 bij de junioren naast negen overwinningen ook NWB-kampioen was geworden leverde de overstap naar de KNWU een jaar later direct succes op. In 1953 eindigde het officiële NK voor nieuwelingen op het autocircuit van Zandvoort in een massasprint waarin de jongste van de twee broers derde werd.

In de jaren vijftig waren er met Dirk Ceelen, Gijs van Lieshout, Bert van de Moosdijk, Harrie Hertogs, Klaas van Eijk en Henk en Joop Kuipers ook andere renners die de clubkleuren droegen.

Piet Smits (1933) was in 1953 met wielrennen begonnen. *"Omdat we bij ons door de Marterstraat fietsten deden veel jongens uit de straat mee aan een tijdrit. Er werd geklokt met een duivenklok van mijn vader die duivenmelker was. Op mijn gewone fiets won ik."* Na drie wedstrijden bij de nieuwelingen volgde de overstap naar de amateurs. Jan de Kimpe (KNWU-consul en jurylid) werd zijn trainer. Na de overwinning in het Drentse Coevorden kwam hij in 1957 niet meer in actie op de racefiets en ging voetballen. *"Door de spanning rondom de wedstrijden beleefde ik geen plezier meer aan het wielrennen."* Maar het bloed kruipt eenmaal waar het niet gaan kan en in 1968 stapte Piet weer op de racefiets bij de NWB-veteranen. Met een Europese titel op zak stopte hij tien jaar later definitief met wielrennen.

Martien Deelen van de Mierloseweg reed in 1948 een paar trainingsritten en nam het materiaal van zijn broer Harrie over die de fiets aan de wilgen hing. De kleermaker debuteerde bij de amateurs en brak door toen hij in 1952 vier criteriums won. Mart was klein van postuur en koos vooral de aanval. Dat deed hij ook in 1953 in het Drentse Coevorden met de zege als beloning.

Hein van der Linden na een buidiging

Piet Smits nam in 1955 deel aan Olympia's Tour

Op zestienjarige leeftijd begon de snelle Willy Kouwenberg (1931-1980) in 1948 zijn wielervedloopbaan als nieuweling. Met zes overwinningen bij de amateurs verliet hij het wielervedpeloton. De gespierde en goedmoedige Frans van Duppen (1930) won in het begin van de jaren vijftig drie koersen bij onze zuiderburen. In 't Haagje, de wijk waar hij was opgegroeid, had d'n Dup veel supporters.

Niet alle lokale renners boekten in het shirt van Buitenlust successen. Frans van der Heijden uit de Heistraat stapte op het einde van de jaren veertig op de racefiets, debuteerde in 1954 bij de beroepsrenners en behoorde dat wegseizoen tot de prijsrijders tijdens het NK op de Cauberg in Valkenburg. Frans koos voor het lidmaatschap van de Kersenlanders evenals zijn plaatsgenoot nieuweling Toon Stommels. Als winnaar van de klassieke Acht van Bladel leek er voor de nieuweling een mooie wielervedtoekomst weggelegd, maar zou naar Australië emigreren. Op het einde van de jaren vijftig kwamen de bescheiden successen van Arie Braat en Henk Vereijken.

In 1953 met landenteams aan het vertrek

Cor Vriens

(1942-2014)

Cor groeide op in een echte wielervedbuurt in de Hemelrijksestraat. Toen hij twaalf jaar oud was raakte Cor besmet met het wielervedvirus door de prestaties van de broers van der Linden. Zijn eerste fiets kreeg hij toen hij veertien jaar oud was. In 1958 meldde Cor zich aan bij wielervedclub Buitenlust. Op een tweedehands Locomotief debuteerde hij een jaar later bij de nieuwelingen. Zijn eerste overwinning bij de nieuwelingen volgde in 1960 in Weert. *"We gingen er met de fiets heen. Op de terugweg reed ik met een grote bos gladiolen op mijn rug. Toen we bijna thuis de straat inreden stonden de meeste mensen buiten omdat ze al van mijn overwinning gehoord hadden. Het leek net of ik weer als eerste over de finish kwam."* Als amateur reed Cor voor Polynorm, Schapers en de Bont en in het shirt van Jan Relou Brandstoffen. Vaak werd hij vergeleken met Jacques Anquetil. Op 22 juni 1965 kwam Cor in zijn woonplaats op de Braak als winnaar over de meet. In zijn nadagen als actief wielervedrenner reed hij wedstrijden bij de NWB. *"Als amateur kon ik heel aardig meekomen. Voor de top kwam ik echter net wat te kort."* De altijd gesoigneerde renner spelde als veteraan in 1985 na meer dan een kwart eeuw zijn laatste rugnummer op. Veel succes had Cor als trainer van talentvolle nieuwelingen en junioren. In 1998 werd hij voor zijn grote verdiensten onderscheiden met de gouden KNWU-speld. Zijn overlijden aan de slepende ziekte ALS kwam hard aan bij de regionale wielervedfans.

Fietsen voor Sint Jozefheil

Eind jaren veertig begon Buitenlust met de organisaties van de profrondes ten bate van het sanatorium voor tuberculosepatiënten Sint-Jozefheil in Bakel. Enkele notabelen uit de stad werden benaderd om een plaatselijk wielervedcomité op te richten. Het doel was niet alleen om geld binnen te krijgen voor Jozefheil, maar ook om door middel van een lage entreeprijs de bevolking een sportief uitstapje in de zomervakantie te bieden. De eerste ronde voor het goede doel werd

Tourtoppers in 1951 gereed om aan te sluiten achter de dernies

op 15 augustus 1948 verreden. Het eerste parkoers met start en finish aan Warandelaan voldeed niet helemaal aan de verwachtingen. Het was echter zowel sportief als financieel een succes. De eerste profronde trok 23.000 betalende bezoekers uit de stad en verre omgeving. De uitgebreide sponsoring door Helmondse bedrijven zorgde ervoor dat de entreeprijs maar drie kwartjes bedroeg. Ook in de jaren daarna stroomden de bijdragen in grote hoeveelheden naar de kas voor Jozefheil. Bij de start en finish stonden de druk bevolkte tribunes. De tweede uitgave werd ontsierd door een zware val van favoriet Gerrit Schulte in het "villakwartier". De Bossche topper kwam in aanraking met een jeugdige toeschouwer die een hersenschudding opliep. Henk Lakeman profiteerde hiervan en pakte de zege. Het publiek, zes rijen dik, zag in 1950 Harm Smits als eerste over de aankomstlijn gaan.

Een jaar later stond er een wedstrijd met dernygangmaking op het programma. Op het affiche prijken dit keer de legendarische namen van Bernard Gauthier, Briek Schotte en Wim van Est. "IJzeren Willem" had in beide series pech, waardoor de Belg Lode Anthonis met de overwinning aan de haal ging. Gerrit Schulte won de wielerronde in 1952 voor de tweede keer maar was er een jaar later niet bij. Er werd toen namelijk een ploegenwedstrijd voor amateurs verreden met maar liefst negen verschillende nationaliteiten. Matchmaker Toon van den Bogaerd haalde elk jaar bekende profs naar de stad maar koos nu voor buitenlandse talenten. *"Allemaal goede jongens, die jammer genoeg op een criterium van iets meer dan een kilometer niet op hun waarde geschat kunnen worden. Criterium rijden, daarin zijn de Nederlanders immers van huis uit specialisten. Ze doen niet anders. Laten we zeggen, we mogen niet anders. Vandaar dat ze ook geen schijn van kans hadden."* Op het zonovergoten parkoers waren de woorden van Minister van Thiel, het startschot van burgemeester Moons en de verschillende volksliederen op de Markt nauwelijks achter de rug of er werd felle strijd geleverd. Het volgende jaar werd opnieuw gekozen voor de profs, waarbij Tourrenner Wout Wagtmans zich de snelste toonde. De laatste twee edities in 1955 en 1956 werden verreden achter scooters met gangmakers die hun sporen op wielergebied hadden

De Nederlandse ploeg die in 1962 deelnam aan de San Pellegrinofinale met Jos van der Vleuten en Cor Vriens

Speaker Cor Wijdenes met Dick Groeneweg die de Helmondse profronde in 1965 won

verdiend zoals Karel Kaers en Georges Ronsse. Beide keren ging de overwinning naar Gerrit Schulte. De negende editie in 1956, gekenmerkt door veel regen, zou de laatste wielerronde voor Sint Jozefheil worden. Voor een vervolg zou er een te grote garantiesom op tafel gelegd moeten worden. De serie profondes had in totaal een batig saldo van f 30.000 voor het sanatorium opgeleverd.

Helmond Rondestad

De traditionele wielerronde voor amateurs en nieuwelingen werd oorspronkelijk de Ronde der Kampioenen gedoopt. Dat de wielerronde in het hele land bekend stond blijkt wel uit het aantal inschrijvingen in 1950: 278 amateurs en 400 nieuwelingen. In schitterend weer waren ruim 10.000 toeschouwers, in fleurige kledij en met zonnebril, toegestroomd. In de jaren vijftig werd Jan van Wel gevraagd om voorzitter van Buitenlust te worden. In het dagelijkse leven was hij directeur van de gemeentelijke sociale dienst. Hij zorgde voor de Koninklijke goedkeuring voor zijn club op 16 maart 1951. Er was na de oorlog veel publiek tijdens een doorkomst van de nationale profronde door de stad. Voor die tijd een hele belevens. Zo zelfs dat de fabrieksarbeiders een kwartier vrij kregen om de doorkomst te bekijken. Dit liep echter zo uit dat de meeste arbeiders veel later op hun

De Buitenlust-amateurs aan de start van de Helmondse Binnenstadronde van 1984.

werk terugkeerden. De directeuren waren hier minder gelukkig mee. Toen Buitenlust daarna met het voorstel naar de werkgevers toe stapte om de aankomst tegen vergoeding na werktijd te zetten waren zij er direct voor te vinden. Daarom fungeerde de stad in 1949 voor het eerst als start-en aankomstplaats voor de nationale profronde.

In 1955 en 1956 was de stad ook etappeplaats van Olympia's Tour, waaraan Buitenlust met een eigen ploeg deelnam. Het actiescomité Helmond Vooruit haalde in 1960 de landelijke profronde opnieuw naar Helmond. De aankomst en het criterium rond het ziekenhuis trokken 12.000 toeschouwers. In 1962 werd een alternatief gevonden in de finale van de San Pellegrinoritten. Deze klassieker door het Oost-Brabantse land werd georganiseerd door de promotor van de Italiaanse drank Gino Bartali. Vijftig geselecteerde amateurs uit zes landen gingen in de Helmondse Prontowijk van start. Er stonden na afloop drie Italianen op het podium met de winnaar Carminati die rugnummer 1 droeg. Mede aan deze organisatie heeft Helmond het predikaat "Rondestad" te danken.

De aankomst van de nationale profronde in 1965 liep uit op een rommelige finale op sportpark de Braak. *"Deze aankomst vormde de enige dissonant in de ronde. Het vrijwel compacte peloton stormde de nauwe en met los grind bezaaide laantjes op. Met afgrijzen zagen de wielervluchtelingen hun plaatselijke favoriet Jos van der Vleuten finisshen. Een kreet van ontsteltenis steeg op uit de dikke rijen toen midden in de spurtende groep renners over elkaar duikelden. De plaatselijke favoriet, die met een van pijn vertrokken gezicht met zijn verkreukelde fiets aan de hand lopend over de eindstreep strompelde, leek er het ergste aan toe."* Achttien keer werd er een profronde verreden,

Het bestuur van wielersclub Buitenlust met uiterst links de eerste voorzitter Toon van den Bogaerd

Jannes Slendebroek

(1959)

Op zestienjarige leeftijd begon Jannes in zijn woonplaats Beilen met wielrennen op de racefiets van een coureur uit de buurt. Als junior werd hij opgenomen in de nationale selectie die deelnam aan het WK in Wenen. In deze categorie schreef hij de Omloop van het Zuiden op zijn naam. Door Jan Gisbers werd hij gevraagd voor de Jan van Erp-ploeg. Zes seizoenen droeg de Drent het paarse shirt van de Schijndelse tegelbrigade. In die periode als amateur won hij klassiekers als de Ster van Zwolle en de Omloop van de Veenkoloniënen evenals in 1981 een etappe in Olympia's Tour. Twee jaar later kwam er een einde aan de Jan van Erp-ploeg en maakte hij de overstap naar Gazelle. Als amateur heeft Jannes in tien jaar tijd vanaf 1979 meer dan zestig wedstrijden gewonnen. In 1985 maakte hij de overstap naar de rijen van de beroepsrenners. Jannes tekende een contract bij de ploeg van Skala-Gazelle. Een groot deel van het seizoen ging echter door de Ziekte van Pfeiffer verloren en volgde er geen nieuw contract. Met een tweede plaats in Leende in 1985 als beste prestatie moest hij zijn profloopbaan afsluiten. Teruggekeerd bij de amateurs won hij nog diverse criteriums. In 1989 pakte hij de overwinning in de Dorpenomloop in Rucphen. Het jaar daarop stopte Jannes met wielrennen omdat het niet meer te combineren was met zijn werk als bedrijfsleider. Jannes is nog steeds betrokken bij de organisatie van de Kersenronde die hij in 1979 had gewonnen.

de stad fungeerde in de periode van 1949 tot en met 1965 vijfmaal als start-en finishplaats voor de Ronde van Nederland, driemaal was de stad etappeplaats in Olympia's Tour, tweemaal vond er de aankomst van een rit in de Ster Elektro Toer plaats en tussen 1967 en 1970 was het Helmondse industrieterrein décor van de start van de Amstel Gold Race. Nadat de amateurronde omgevormd was tot Bruggeronde bleek het bij gebrek aan kader en medewerking niet meer mogelijk na 2008 nog een plaatselijke wielerronde te organiseren.

Jonge wielertalenten uit de regio in het begin van de jaren zestig in het Buitenlustshirt

De wielerschool

In het begin van de jaren zestig werd er door Buitenlust van alles aan gedaan om de wielersport weer in de belangstelling te krijgen. Men begon met een trainingsomloop in het Lieropse gehucht Hersel. De club kreeg de beschikking over een trainingslokaal, waar bestuurders, renners en supporters elkaar konden treffen. Dit was het café van Huub van Stiphout aan de Kanaaldijk. Op een parkoers van drie kilometer lengte werd er op dinsdag- en donderdagavond getraind. Harrie van der Aa was de competitieleider. *"We trainden daar zonder vergunning en stonden met een vlag op de bocht. We hielden zelfs militaire colonnes tegen."* De club heeft in haar bestaan altijd het accent gelegd op de jeugd. Het organiseerde daarom ook een jeugdcompetitie. In 1965 stond er een dergelijke competitie op het programma met als inzet een echte racefiets. Toon van Lieshout, die veel aan ledenwerving deed, trainde de jeugd op woensdagmiddag. Hierdoor en door die ledenwerfacties steeg het ledental gestaag. In 1969 zou zich het 200e lid aanmelden. Veel renners hebben hier op gewone fietsen hun eerste voorzichtige stappen op het wielerspad gezet. Talentvolle renners als Rinie van Leuken, Freddy Heijers, Jan van den Reek, Martin van Hoek en Han Verhoeven wonnen wedstrijden bij de aspiranten en de nieuwelingen. Deze laatste werd in 1967 tweede bij het Brabants kampioenschap voor aspiranten en zou later ook bij de NWB voorin eindigen. Het was de periode dat ook Cor Vriens korte uitslagen reed. Maar ook hij ondervond dat het wielerspad niet altijd over rozen gaat. Dat bleek in de wielerronde door de Veestraat als voorwedstrijd vóór de profs. Om goed "los" gereden te zijn reed Cor met clubgenoot Piet Buuts vlak vóór het vertrek nog wat rond. Toen ze aan kwamen fietsen, stond echtgenote Annie te zwaaien en Cor wist niet waarom. Toen bleek dat de renners te vroeg gestart waren en dat ze er al twee ronden hadden opzitten. Bij één van de andere uitgaven reed Cor enkele kilometers voor de finish alleen voorop en droomde al min of meer van de overwinning. *"Plotseling kreeg ik echter kramp in allebei mijn benen. Weg overwinning, weg mooie droom. Het waren andere wielertijden. Omdat we altijd met de fiets naar de wedstrijden moesten, waren de renners van toen veel harder voor zichzelf. Maar je kreeg er*

De prijsuitreiking van de trainingscompetitie door Jan van Mierlo

Carlo Rutjens op kop

echte scholing als sportman. Een voorbeeld hiervan was de Wielerschool in het winterseizoen waarin allerlei problemen door artsen en technici behandeld werden. Met een boeiende redevoering van rector Michiels: *"Deze cursus moet voor jullie een hulp zijn, maar kweekt natuurlijk geen kampioenen. Door deze hulp kan de cursus bijdragen om met vreugde en voldoening de wielersport te beoefenen."* Er werden zelfs Franse lessen gegeven voor de renners die in het buitenland actief waren.

Een nieuwe impuls

In de jaren zeventig zou Wim Rooijackers bij de amateurs debuten in de bekende Caballeroploeg. De gesoigneerde coureur keerde na enkele jaren afwezigheid terug bij de nieuwe categorie de liefhebbers om de districtstitel te veroveren.

"Adje" Verhuijsen (de kleine krachtpatser uit Helmond werd hij in het bondsblad Wielersport genoemd) stond bekend om zijn vlijmscherpe eindschot. De sprinter uit de Molenstraat behaalde een tiental overwinningen in de jongeren categorieën en was met een tweede plaats in Lierop dicht bij de Brabantse titel. Na een onderbreking van vijf jaar keerde Adrie terug bij de amateurs. Op veel te jonge leeftijd is hij overleden toen hij met zijn fietsvrienden een fietstocht wilde gaan maken.

Theo Vriens in actie

wel karakter door."

Nadat een plaatselijke landbouwer door een spurtende groep werd aangereden en het autoverkeer steeds drukker werd verdween het trainingsparkoers in Lierop op het einde van de jaren zestig. Alle clubactiviteiten waren er op gericht om de renners zo goed mogelijk te begeleiden. De renners kregen een

"Adje" Verhuijsen was een rappe sprinter

Riny Martens van de Engelseweg had al een wedstrijd bij de NWB gewonnen toen hij zich bij Buitenlust aansloot. In Maarheeze was hij 1974 dichtbij de overwinning. Ook Theo Vriens (de jongere broer van Cor) won als aspirant en nieuweling verschillende wedstrijden in de regio. Het duurde vijf jaar voordat hij in Someren in 1980 zijn eerste amateurkoers won. Het jaar daarop was het twee keer raak met overwinningen in Veldhoven en Overloon. Hij reed voor diverse wielploegen waaronder Jo van Aarle-Ecco, Beckers Snacks en De Uitkomst. Na zijn overstap naar de NWB won hij daar in 1991 het regelmatigheidsklassement.

Maarten van Neerven was zielsgelukkig toen hij in 1975 als nieuweling zijn eerste wedstrijd in Nuenen won. In de jaren tachtig kwam zich een nieuwe lichting aanmelden met talentvolle renners als Mathie van Berne, de neven Hendrik en Johan van Lierop, Carlo Rutjens, Jos en Henrico Stommels, Wim van de Meulenhof en Patrick van Hoof. De laatste twee beschikten over onmiskenbare klimmerskwaliteiten.

In de jaren negentig was het Bart van de Berkmortel uit Brouwhuis die in 1993 op twee onderdelen (weg en tijdrit) bij de nieuwelingen districtskampioen werd. Paul Smeulders koos voor de politiek en werd het jongste Statenlid om vervolgens in de Tweede Kamer gekozen te worden.

De laatste jaren was een beperkt aantal lokale wielrenners in het peloton te zien. Daarbij de broers Dennis en Steven Willemsen. In 2018 finishte Steven in de Ronde van Limburg als vierde en een jaar later won hij in het Duitse Donnersberg. Ook het vrouwenwielrennen heeft bij Buitenlust altijd een speciale plaats ingenomen. Op jeugdige leeftijd stonden Regina Martens, Florence de Graven, Nadine Liebe en Dany van den Bogaard op het podium tijdens nationale kampioenschappen voor de jeugd. In het begin van deze eeuw

Wim van de Meulenhof

(1966)

Doordat een buurjongen aan wielervedstrijden deelnam raakte Wim al op vroege leeftijd geboeid door de wielersport. Op zijn zesde reed het jongetje uit de Willem Prinzenstraat zijn eerste wedstrijd als jeugdrenner bij de NWB. Hij ging op zijn achtste over naar de KNWU en werd lid van Buitenlust. Bij de jeugd won hij veel wedstrijden. Maar terwijl zijn leeftijdgenoten groeiden bleef Wimke klein. Toen hij als eerstejaars amateur een groeispurt meemaakte kwamen ook de successen. Op 21 jarige leeftijd werd hij fulltime wielrenner. De Colombiaanse klimgeiten schudde hij in 1990 van zich af in de Tour de Roussillon in Zuid-Frankrijk, waar hij een rit en de bolletjestrui won. In datzelfde jaar won Wim de meerdaagse Tour de Wallonie. Op zijn 28e kon eindelijk zijn debuut bij de profs worden gemaakt. Zijn eindoverwinning in 1994 in de Ronde van België had hieraan bijgedragen. De overwinning in de etappe naar Sankt Johann in de Ronde van Oostenrijk was in 1996 zijn eerste profsucces. Drie jaar later gaf de overwinning in de Ronde van Overijssel hem het nodige zelfvertrouwen. Nadat de 1.93 meter lange klimspecialist in Spanje de tweede rit en het eindklassement van de Vuelta a Taragona had gewonnen slaagde Wim erin om in het Limburgse Gulpen nationaal kampioen bij de elite zonder contract te worden. Met enkele onderbrekingen kwam hij uit voor de profploegen van Zetelhallen, Foreldorado-Golff en Bankgiroloterij-Batavus, liep stage bij TVM en was gastrenner bij Collstrop en Ceramiche Refin. Na ruim een kwart eeuw hing Wim in 2000 de fiets aan de wilgen.

was Els Luijten-Bosch de enige vrouw in ons land die bij een wielersport club de voorzittershamer hanteerde. *"In die periode was Buitenlust een gezonde vereniging met volop activiteiten en een uitstekende jeugdopleiding."* Als blijk van waardering ontving ze, samen met haar echtgenoot en penningmeester Frans, een Koninklijke onderscheiding. Na zijn wielersportbaan bleef ook hun zoon Frans als ploegleider en motorbegeleider bij de wielersport betrokken. Oud-renner Johan van der Vorst

Cor Vriens na zijn overwinning voor eigen volk in 1965

werd in 2008 de nieuwe voorzitter van de vereniging. *"Op deze manier kon ik iets terug doen voor de club waar ik zelf als adspirant fietste."*

De rood-witte brigade van Jan Relou

Jan Relou was één van de meest markante leden uit de historie van Buitenlust. Vanaf jonge leeftijd was de Helmondse brandstoffenhandelaar betrokken bij de wielersport. Eerst als actief wielrenner en later als sponsor en bestuurder. Tussen 1947 en 1951 fietste hij als nieuweling en amateur maar moest stoppen nadat zijn brandstoffenhandel was opgestart. Een bedrijf dat door hem uitgroeide tot één van de grootste in Helmond en omgeving. Elke morgen om kwart voor zes krom hij, ongeacht de weersomstandigheden, op de racefiets voor een tocht van tachtig kilometer. Als sponsor had hij vanaf 1958 al naam gemaakt in de regionale wielersport. De sponsornaam was diverse jaren gekoppeld aan gelegenheidsploegen in de Kersenronde. *"Met de secretaris van Buitenlust Pierre Smits ben ik eigenlijk de wielersport ingestapt. In de jaren dat ik alleen nog maar als sponsor fungeerde was Pierre de ploegleider."* Jan Relou bracht in de jaren zestig een wielerploeg op de been met louter clubrenners. Met deze ploeg werd aan een groot aantal klassiekers deelgenomen. Met een busje trok men regelmatig naar de koersen buiten de regio. Voor een groot aantal renners leverde deze aanpak successen op. De amateurs die de rood-witte kleuren van "Kolen en Olie Jan Relou jr" toonden waren o.a. Cor Vriens, Tonny Gruijters, Chris Hoedelmans, Jan van Boxmeer, Henk van Kilsdonk, Henk van Seggelen, Harrie Opsteen en Leo van Schalen. Vooral in zijn kwaliteiten als bestuurder heeft de wielersport Relou leren kennen en waarderen. Hij was al enkele jaren bestuurslid van Buitenlust voordat hij in 1965 gekozen werd tot voorzitter. Met die keuze brak één van de meest bruisende perioden aan in het bestaan van de wielersportclub. Vijf jaar was Jan Relou in 1970 voorzitter van de wielersportclub. Een man die bekend stond als een "doordouwer" in de organisaties. Met zakelijke hand, hard als het nodig was, werd het initiatief genomen voor diverse wielerevenementen: profrondes, provinciale kampioenschappen en als hoogtepunt de nationale kampioenschappen op de weg in 1970.

Jan Relou feliciteert Jan van Katwijk tijdens de Kerstcross

Er waren nog wensen op wielergebied. *"Eén project hoop ik in mijn voorzittersperiode bij Buitenlust nog te kunnen beleven: het gereedkomen van de Helmondse wielersbaan, waarvoor terreinen beschikbaar zijn en de te bebouwen gedeeltes al zijn uitgezet."* De wielersbaan zou in een andere vorm bij het gouden jubileumfeest van Buitenlust in 1984 gerealiseerd worden. Zelf droomde hij nog van Helmond als etappeplaats in de Tour de France. Naast de bestuursactiviteiten werd er ook op de fiets geklommen voor toertochten en wedstrijden. Met enkele andere toerfietzers legde hij de basis voor de bloeiende toeristenafdeling van Buitenlust. Het noodlot sloeg toe toen hij in 1970 in het Limburgse Kessel in een gentlemenwedstrijd bij de NWB ernstig ten val kwam. Vijf en een half jaar later op 30 januari 1976 overleed Jan Relou. De familienaam bleef binnen de wielersport behouden. Zijn broer Riny bleek regelmatig het trouwe clublid dat, ondanks zijn drukke bezigheden als gemeenteraadslid, diverse bestuurscrisissen wist op te lossen en ook een aantal jaren de voorzittershamer heeft gehanteerd.

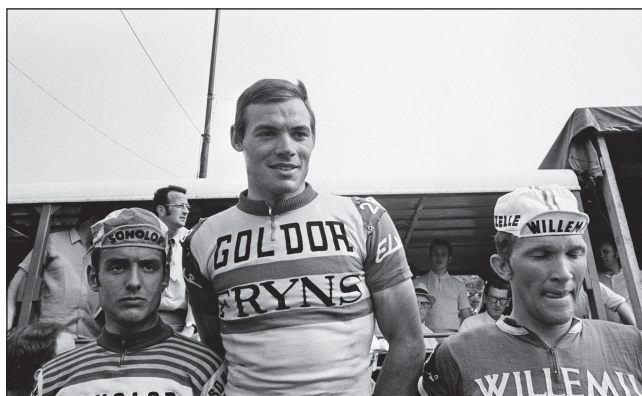
Nationaal kampioenschap in Helmond

Buitenlust had vanaf haar oprichting vele wielerevenementen georganiseerd. Eén ontbrak er echter: het nationale kampioenschap. In 1970 werd het nationale wegkampioenschap aan Helmond toegewezen. Een jaar eerder had de club de KNWU gevraagd het kampioenschap aan de stad toe te wijzen als men het Adsteegparkoers in Beek zou verlaten. Met een jaar vertraging lukte het wel. De toenmalige voorzitter Jan Relou probeerde zijn stadsgenoten te interesseren voor het evenement. Het kader van de organisatie werd hiervoor uitgebreid en men had een wens. *"Als we werkelijk de veertigduizend fans krijgen die we verwachten dan zou de bouw van een wielersbaan in onze stad financieel een stap dichterbij kunnen komen. De kosten zijn 125.000 gulden waarvan er 50.000 naar de KNWU gaan."* Eén van de belangrijkste factoren bij het aanwijzen van de favorieten in de strijd om de nationale titels was de aard van het parcours. Voor het eerst na lange tijd kregen de dames, amateurs en beroepsrenners namelijk een totaal vlakke omloop voorgeschoteld. Want dat de flauwe helling van de Helmondse Kasteel Traverse ook maar enige

De kopgroep bij het NK in Helmond op de Europaweg

invloed zou hebben was ondenkbaar. Geen droge lucht zoals op het Zandvoortse circuit, geen nijldige klimmetjes als in Zuid-Limburg. De moeilijkheden zouden dan bepaald niet liggen op de brede Europaweg of de kleine lus over de klinkers in de binnenstad, maar verder in de vijf kilometer open veld tussen Helmond, Stiphout en Mierlo. De titelstrijd voor dames, amateurs en profs werd geen onverdeeld succes. Het parkoers bleek geen onverbiddelijke scherprechter maar wel het tropische weer. Twee dagen lang brandde de "koperen ploert" in volle hevigheid. De zon was de voornaamste reden dat er veel minder publiek kwam opdagen dan verwacht werd. De wegblijvers zochten verkoeling, terwijl ruim twaalfduizend dapperen zwetend langs het parkoers stonden. Die tropische hitte bracht bij de profs een onbevredigende wedstrijd, met een nog minder bevredigende kampioen in de persoon van de onbekende Peter Kisner. De lokale favoriet Jos van der Vleuten was dat jaar bezig met één van zijn meest succesvolle seizoenen. Hij blonk vooraf van zelfvertrouwen: *"Op dit moment kan ik zelfs sprinten vanuit de groep en winnen: wie hier kampioen wil worden zal eerst de Vleut moeten kloppen."* Maar de pechduivel sloeg onverbiddelijk toe. *"Heel Helmond gokie op Jos van der Vleuten, verreweg de meest offensieve renner. Bijna leek het kampioenschap het zoveelste drama te worden want bij de laatste doortocht voor de finish reed de Houtenaar lek. Een nieuwe jacht op de kopgroep volgde en al heel snel kon hij zich bij de koplopers voegen."* In de eindsprint sprintte Peter Kisner naar de nationale driekleur. Een leeglopende achterband zorgde ervoor dat "de Vleut" zich tevreden moest stellen met het brons. *"Als ik niet lek rijd word ik kampioen"* was zijn reactie na afloop. Buitenlust kreeg na afloop van de titelstrijd

Het NK podium met Harrie Jansen, kampioen Peter Kisner en pechvogel Jos van der Vleuten

Edwin Raats

(1971)

Volgens zijn moeder kon hij eerder fietsen dan lopen. Zijn eerste fiets werd meteen voorzien van een racestuur en de spatborden moesten eraf. Op twaalfjarige leeftijd nam Edwin samen met zijn vader deel aan de 245 kilometer lange tocht van Diekirich naar Valkenswaard. Zijn eerste KNWU-licentie vroeg hij als nieuweling aan bij wielierclub "Het Zuiden." Zijn eerste grote succes boekte hij als junior in 1989 toen hij de Omloop van Oudenbosch won. Zijn dokter had hem nog geadviseerd het rustig aan te doen in de week vóór de wedstrijd omdat hij de Ziekte van Pfeiffer had. Na zijn overstap naar de amateurs reed Edwin zich regelmatig in de prijzen. Met criteriumoverwinningen in Gennep (1992), Riethoven (1994) en Geldrop (1996). Omdat hij vaak uitblonk in zwaardere koersen behoorde hij ook tot de sub-topppers bij het mountainbiken. In deze discipline nam hij tweemaal deel aan de Tour de France VTT. In combinatie met zijn werk als fietsenmaker in de Helmondse wijk Brouwhuis is hij zowel in de zomer als in de winter actief in wedstrijden op de weg, mountainbiken en veldrijden. In deze laatste tak van de wielersport werd hij als master vijf keer nationaal kampioen en behaalde viermaal de wereldtitel: in 2002, 2006 en 2009 bij onze zuiderburen en in 2018 in het Franse Dijon. In het Tsjechische Tabor veroverde hij de Europese veldrittitel bij de masters. In de finalecross van de Limburgse cyclo-crosscompetitie in Overloon in 2020 behaalde Edwin de zeshonderdste overwinning uit zijn wielierloopbaan.

veel lof toegezwaaid van de KNWU voor de voortreffelijke organisatie. De titelstrijd zou een keerpunt betekenen in de geschiedenis van de wielierclub. Het financiële succes bleef uit en men moest weer met een schone lei beginnen.

Hein Verbruggen topbestuurder

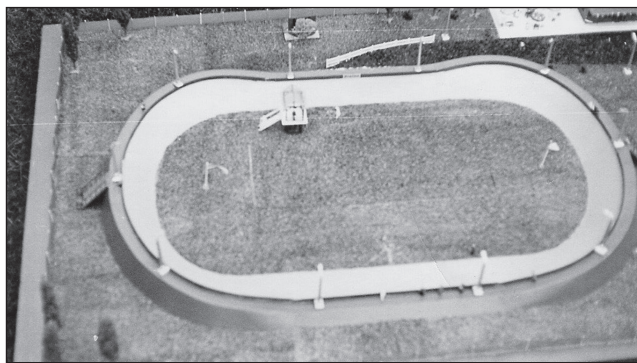
Hein Verbruggen werd in de oorlogsjaren in de Helmondse binnenstad geboren en groeide daar op. *"Mijn vader was een gepassioneerd wielierliefhebber. In de buurt waar ik*

UCI-voorzitter Huub Verbruggen in gesprek met Frank Verberne van de Profronde in Stiphout

woonde waren er ook een paar die aardig konden fietsen. Ik berinner me bijvoorbeeld de Lange Van Duppen.” De jonge Hein koos voor andere sporten en ging bij MULO voetballen en honkballen bij HUAC maar zou in geen van deze sporten een uitblinker zijn. Al in een vroeg stadium van zijn leven, toen hij nog thuis bij zijn ouders woonde, raakte hij bevriend met Herman Krott die in die tijd ploegleider was van de amateurploeg van Amstel Bier en oprichter en organisator van de Amstel Gold Race. Na de middelbare school kreeg hij via de latere voorzitter van de Tweede Kamer en plaatsgenoot Frans-Joseph van Tiel een studiebeurs op het instituut Nijenrode. Na zijn opleiding kwam hij terecht in het bedrijfsleven. *”Ik kwam in het bedrijfsleven terecht bij onze zuiderburen waar ik werkte voor een Amerikaans bedrijf in de voedingsmiddelenindustrie.”* In zijn tijd in België nam de liefde voor de wielersport alleen maar toe. Als productmanager begon Verbruggen (1941-2017) bij Mars. Het concern besloot in 1969 een professionele wielerploeg te gaan sponsoren, omdat de reclamemogelijkheden in met name België beperkt waren. Verbruggen had op de achtergrond veel met dat project te maken en in 1970 was hij de man die namens de sponsor akkoord ging met de komst van de talentvolle Joop Zoetemelk, zoals zijn vriend Herman Krott hem had gevraagd. Het was voor hem ook het begin van een indrukwekkende carrière als bestuurder in de sport. Hij zou wereldwijd de bekendste Helmonder worden.

Via de commissie Beroepsrenners van de KNWU vervulde hij vanaf 1975 diverse bestuursfuncties binnen de landelijke wielerbond waar hij een belangrijke rol speelde in het democratiseringsproces van de wieleronie. Van 1984 tot 1991 was Verbruggen voorzitter van de Fédération Internationale du Cyclisme Professionnel en bestuurslid van de UCI. De marketing consultant in België was van 1991 tot 2005 voorzitter van de Internationale Wieleronie UCI. Verbruggen was een voorstander van de professionalisering en de mondialisering van de beroepswielersport. In die periode kampte zijn favoriete sport met veel dopingschandalen. Onder zijn voorzitterschap kwam de ProTour tot stand en werd vanaf 1989 het Wereldbekerklassement ingevoerd. Een jaar eerder was hij benaderd door de organisatie van de Tour de France om Félix Lévitan op te volgen als rondedirecteur. Hij deed dat niet, omdat hij vond dat de Tour door een Fransman moest worden geleid. In 1996 werd hij een invloedrijk lid van het Internationaal Olympisch Comité. Hij was er verantwoordelijk voor dat ook profwielrenners vanaf 1996 toegang hadden tot de Spelen. Toen Verbruggen in 2005 terugtrad als voorzitter van de UCI werd hij benoemd tot erevoorzitter, waardoor hij zijn IOC-lidmaatschap kon behouden. Velen roemden hem om zijn gepassioneerde inzet. Hij deed dat bij zijn presentaties in het Frans, Engels en Nederlands en schakelde met opvallend gemak tussen deze talen. Verbruggen woonde de laatste jaren van zijn leven in Zwitserland waar hij een week vóór zijn 76ste verjaardag overleed aan leukemie.

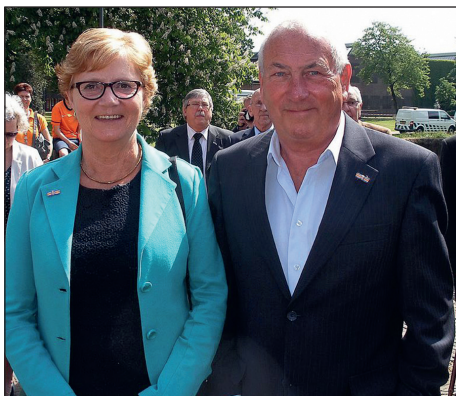
De maquette van de nooit gerealiseerde wielerbaan

De moeizame weg naar een wielerbaan

In het begin van de jaren zestig werd het ontbreken van een wielerbaan in Oost-Brabant als een duidelijk gemis ervaren. Er werd van alles in het werk gesteld om in dit gemis te voorzien. Het wielersportcomité dat de Ronde van Nederland naar Helmond haalde, zorgde voor een speciaal fonds om te komen tot de bouw van een wielerbaan in Helmond. In 1964 leek alles in kannen en kruiken. De toenmalige wethouder "Jeske" van Deutekom zegde steun van de gemeente toe. Een lang gekoesterde droom van Buitenlust zou eindelijk in vervulling te gaan. Helmond zou een wielerbaan krijgen. De Helmondse Courant meldde: *"Gistermorgen besloot het college van B & W de initiatiefnemers de vergunningen die zij nodig hadden te verstrekken. Bovendien kan het comité dat alle plannen maakte en de voorbereidingen trof rekenen op de steun van de gemeente. Dit verheugende nieuws vertelde gistermiddag wethouder van Deutekom."* De wielerbaan van 200 meter zou in eerste instantie komen te liggen op een terrein grenzend aan de speeltuin van Binderen. De wethouder stelde als maximum termijn twee jaar. De verwachting was dat een jaar later alles in kannen en kruiken zou zijn. *"Helmond heeft erkenning gekregen voor zijn verknochtheid aan de sport"*. Later zou de voorkeur toch uitgaan naar de locatie achter sportpark de Houtsdonk. Na 31 vergaderingen maakt het stichtingsbestuur op 16 januari 1968 de bouw van de wielerbaan bekend. De maquette was al gereed. Aan de vooravond van het NK in 1970 in Helmond zag de voorzitter van Buitenlust Jan Relou het nog rooskleurig in. *"Er is nu een flinke pot. We hebben de bouwopdracht verstrekt aan de*

Buitenlusttalenten op de in 1984 aangelegde wielerbaan

Els en Frans Luijten koninklijk onderscheiden

Duitse baanbouwer Herbert Schörmann. En we kunnen de kale baan leggen. De nevenaccommodaties bij deze bouten baan: tribunes en kleed- en wasgelegenheid zouden gerealiseerd kunnen worden als deze kampioenschappen een financieel succes worden." Helaas zou de bouw van deze wielersportbaan door het geringe aantal toeschouwers dat entree betaalde bij het NK een utopie blijven. Het bleek financieel niet meer haalbaar. Maar de verschillende besturen van de vereniging bleven zich inzetten om een wielersportbaan van de grond te krijgen. Daarbij ook Riny Relou die de wielersportactiviteiten van zijn overleden broer Jan voortzette. Ook de Zeeuwse Helmonder Cees Wiskerke heeft een flinke bijdrage geleverd bij de tot standkoming van een wielersportparkoers. Bij de viering van het 50-jarig bestaan van de wielersportclub in 1984 ging de lang gekoesterde wens alsnog in vervulling: de aanleg van de huidige wielersportbaan in de wijk Rijpelberg. Aan de Rijpelbergseweg werd, met medewerking van de gemeente Helmond, een geasfalteerde wielersportbaan aangelegd. De baan is ruim vierhonderd meter lang, twaalf meter breed en heeft sterk verhoogde bochten. Vanaf 1984 zijn er voor de jeugd van de KNWU diverse wedstrijden verreden, werd er een clubhuis gebouwd en is de locatie al die jaren een gewilde trainingsplek voor vrijwel alle jeugdige wielersporters uit de regio geworden.

De veldritten

Het veldrijden heeft in de wielersportstad altijd een speciale plaats ingenomen. In de jaren vijftig organiseerde Buitenlust op Tweede Kerstdag jaarlijks de Kerstcross in een tijd waarin het veldrijden nog in de kinderschoenen stond en louter als voorbereiding op het wegseizoen diende. In 1953 was het Frans van Duppen die de eerste uitgave op zware heidegrond en door de weilanden in de nabijheid van de Keersluis wist te winnen. Met veel machtsvertoon schreef Jos van der Vleuten

Erwin Gijsbers

(1973)

Als peuter groeide hij op met de wielersport omdat vader Tonny als amateurwielrenner actief was. Op achtjarige leeftijd begon de telg uit het toenmalige Mierlose wielersportgezin met wielrennen bij de jeugd van Buitenlust. Hij trainde in die periode vaak alleen omdat de twee clubtrainingen per week iets teveel van het goede waren. Naarmate Erwin ook qua postuur groeide kwamen er ook de eerste overwinningen.

Zoals in 1991 toen hij als junior de wielerronde in Tilburg won. Toen Erwin in 1996 overstapte naar de clubploeg van Trap Met Lust uit Geldrop kwam hij onder de hoede van de ervaren ploegleider Frans van Diepen. "Het lukte mij vaak niet om te winnen omdat ik me in de koers meestal nooit in kon houden. Ik deed veel te gek, smiet met mijn krachten." In 1997 volgde in Aarle-Rixtel zijn eerste overwinning bij de amateurs. Zijn harde trainingsarbeid werd een jaar later beloond met een zestal criteriumoverwinningen. Nadat hij in hetzelfde weekend de Nacht van Goirle en de wielerronde in de Eindhovense wijk Stratum had gewonnen volgden de zeges in Sevenum, Prinsenbeek, Gennep en de eindzege in de meerdaagse Laarbeek en Peelland Toer. In dat jaar eindigde Erwin ook voorin de zware Omloop van Margraten. Zijn goede rijden was ook de ploegleiding van de Axa-wielersportploeg opgevalen, die hem voor 1999 als eerste een contract aanbood. Bij het team dat na TVM, Rabobank en Batavus als Nederlands vierde profploeg de weg opging. Erwin kreeg daar een mooi internationaal programma aangeboden. "En dan ben je natuurlijk gek als je die kans niet grijpt."

in 1963 de Kerstcross op zijn naam bij de amateurs. "Ondanks de gestaag neervallende regen en de ingevallen dooi, waardoor het parcours extra zwaar was geworden, is er door de deelnemers hard gevochten om een ereplaats in de wacht te slepen. Het terrein voerde over modderige paadjes, slootjes, drassige weilanden met hindernissen als prikkeldraad. Hospes van Stiphout had gezorgd voor soep en voor wasgelegenheid. Het clubhuis van Buitenlust aan de Keersluis was bijna te klein, om alle aanwezigen te herbergen." De Kerstcross zou

De deelnemers aan de Kerstcross op glad ijs

Wegtrainingen in de wintermaanden

jarenlang een vaste traditie vormen op de winterkalender van de club. In de jaren zeventig en tachtig waren de regionale veldritten in het kader van de Interclubveldritcompetitie en de koppelveldritten in de Bakelse bossen in de "stille" wintermaanden een goede voorbereiding op het wegseizoen. Het is in de wielersport ongebruikelijk dat ook actieve renners zich op organisatorisch terrein bezig houden.

Buitenlust was daarin een gunstige uitzondering met de latere CEO van het beursgenoteerde Neways Huub van de Vrande als kartrekker. Op zaterdag 29 december 1984 vond de eerste uitgave van de Bavariaveldrit van Helmond plaats. Enkele jaren eerder waren in het kader van Helmond Groeistad de eerste huizen gebouwd in de wijk Rijpelberg. Dankzij de medewerking van de gemeente kon men beschikken over een selectief parkoers in deze nieuwe wijk met de geluidswal langs de N-279 als centrale hindernis. Met o.a. de regionale favoriet Frank van Bakel aan de start kwamen er veel toeschouwers opdagen. In de drie daaropvolgende winters kreeg de Helmondse veldrit steeds een vervolg met ook andere nationale toppers als Adrie van der Poel, Martin Hendriks en Henk Baars op het podium. De Bavariaveldrit was ook de allereerste cyclocross die Richard Groenendaal won bij de niet-licentiehouders. Een jaar later zou hij die overwinning bij de nieuwelingen herhalen. In het begin van deze eeuw werd in Helmond ook de eerste crossploeg van Buitenlust opgericht.

Eind 2015 wilden Mark Klerkx en Edwin Raats een veldrit organiseren voor de laagdrempelige Limburgse wintercompetitie. Voor het eerst sinds lange tijd een cyclocross buiten de poorten van het Buitenlust parcours aan de Nemerlaerhof. Daar vond in de periode tussen Kerst en Nieuwjaar onder grote belangstelling jarenlang 's avonds in een geweldige sfeer de Oliebollencross plaats, waarvan de naam na het overlijden van de oud-coureur en ex-voorzitter gewijzigd werd in Grote Prijs Jos van der Vleuten. De nieuwe Helmcross op het attractieve parkoers op Berkendonk was de voorbode van het NK veldrijden voor de jeugd dat in 2019 verreden werd op het recreatieterrein. Met Enrico Liebe, Jorrit Hermans en Mika Sardina telde de stad ook enkele veldritspecialisten.

De eerste jeugdrenners van Buitenlust

De jeugdafdeling groeit

Onder het motto "De jeugd heeft de toekomst" startte Buitenlust in 1968 haar jeugdafdeling. Het begin werd gemaakt door wekelijkse trainingen op een stratenparcours in de nieuwe Vebamwijk in aanbouw en later op het Helmondse industrieterrein. In een mum van tijd steeg het ledental. Het eerste jeugdlid dat zich aanmeldde was Ad Mollemans. Edward van Schaijk maakte in 1968 op elfjarige leeftijd bij de vereniging zijn debuut op een stalen Philips-racefiets. Zijn eerste wedstrijd was het clubkampioenschap van Buitenlust. *"Nadat ik van mijn ouders de fiets gekregen had werd ik lid van Buitenlust en trainde onder de bezielenende leiding van jeugdtrainer Tiny Smits. Ik mocht van de trainer alleen meedoen als ik in rennerstenue aan het vertrek stond. De trainingen werden in een korte broek en T-shirt en gym schoenen afgewerkt. Ik leende zolang een broek, shirt en schoentjes en zo kon ik deelnemen aan mijn eerste officiële wedstrijd. Enkele deelnemers uit die tijd waren Mart van Tilburg, Theo Vriens, Bert-Jan Pellegrino, Wim Rooijackers, Harrie Nooyen en Adri Verhuizen. Tijdens de wedstrijd op sportpark de Braak was het voor mij aanklampen aan de staart van de groep. Ik kreeg last van buikpijn door de grote inspanning die moest worden geleverd. We reden de laatste rechte lijn op en besepte dat ik op moest schuiven en perste er alles uit, schoof langs de groep en won met een fietslengte mijn eerste koers."* Door de toenemende drukte van het vrachtverkeer was het onverantwoord om te blijven trainen op het industrieter-

Jeugdleider Harrie Stommels met de jeugdafdeling

De jeugdrenners op de trappen van het veldritparkoer

rein. Toen er in 1973 tijdens een KNWU-districtsvergadering gesproken werd over een alternatief voor de Tour de Junior in Achterveld waren de bestuursleden van Buitenlust het er mee eens dat er een alternatief moest komen. Op het moment dat men het vakantiecentrum van de NKS in Griendtsveen had gezien was de Nationale Jeugdtoer Buitenlust geboren. Tal van bekende renners hebben hier hun eerste voorzichtige stappen op het wielerspad gezet. Toen het vakantieoord Mariapeel in andere handen overging betekende dat het einde van het verblijf in het Peeldorp. Na de feestelijke viering van het tweede lustrum in Griendtsveen werd in 1987 sportpark de Braak een alternatieve locatie met de sporthal en de smalle asfaltstroken rond de sportvelden. Onder leiding van de energieke Henk van Boven groeide de jeugdafdeling van de vereniging flink. In 1991 ontving men dan ook een speciale KNWU-beker omdat ze het grootste aantal jeugdlicentiehouders van ons land hadden. Bij het zestigjarig bestaan in 1994 kreeg de club het Nederlands kampioenschap op de weg voor de jeugd toegewezen. De jeugdrennertjes maakten Helmond weer voor

De nationale jeugdkampioenen van 1994

Twan Brusselman

(1993)

Op zevenjarige leeftijd werd Twan, op aanraden van zijn opa, samen met zijn broer aangemeld bij Buitenlust. In de jeugdcategoryën was hij zowel op de weg als in het veld actief. Vooral in het veld was hij succesvol met een nationale titel en diverse zilveren en bronzen medailles. In 2009 werd nieuweling Twan derde bij het NK veldrijden in Almelo. Een selectie als junior voor het WK veldrijden in het Duitse Sankt Wendel volgde. In 2012 debuteerde Twan bij de beloften. Twee jaar later volgden in deze categorie de eerste overwinningen waarbij de Kersenronde in eigen regio en de eindzege in de KNWU-Beloftencompetitie. In dat jaar nam hij ook deel aan het EK in het Zwitserse Nyon. Met zeven overwinningen in 2015 volgde ook de uitnodiging voor deelname aan het WK voor beloften in Richmond (USA) waar Twan een opvallende rol speelde in de finale. In het voorjaar had hij de Omloop van de Houtse Linies op zijn naam geschreven wat hij in 2017 herhaalde. Twan won eveneens een rit in de Poolse Ronde van de Karpaten en in hetzelfde land het jongerenklassement in de meerdaagse Dookola Mazowsza. Maar ook de districtstitel en de overwinning in de Midden Brabant Poort Omloop waren hoogtepunten uit zijn meest succesvolle seizoen. Als belofte en eliterenner kwam hij uit voor het Cycling Team Jo Piels, het Rucanor Line Cycling Team en Destil-Parkhotel Valkenburg. Eind december 2018 maakte Twan bekend met wielrennen te stoppen omdat hij een opleiding bij het Korps Mariniers ging volgen.

één dag tot een wielersstad, zoals het vroeger geweest was. Het parcours ging dwars door de binnenstad met de Traverse (met de beklimming van het viaduct) als scherprechter. De voorzitter van de KNWU Joop Atsma was bijzonder enthousiast. *"Het is werkelijk een fantastisch parcours. Ik vind het geweldig dat ze hier zo'n drukke verkeersader als de Traverse gedeeltelijk verkeersvrij gemaakt hebben voor de jeugdkampioenschappen. Normaal gesproken worden deze wedstrijden in de eerste de beste buitenwijk afgewerkt."*

Buitenlust beschikt al jaren over een prima jeugdopleiding